

SKOLE TJENESTEN

FURESØ MUSEER
SKOLEÅRET 2023-2024

IMMIGRANTMUSEET | MOSEGAARDEN | FLYVESTATION VÆRLØSE | CORNELEN

Mosegaarden

Cornelen

Immigrantmuseet

Flyvestation Værløse

VELKOMMEN TIL SKOLETJENESTEN Furesø Museer 2023-2024

Indvandring, almueskole, kultur møder, flygtninge, sagnture, lokalhistorie og krig.

Skoletjenesten Furesø Museer byder velkommen til skoleåret 2023-2024, hvor vi igen tilbyder en masse spændende undervisningsforløb for skoler, uddannelser og børnehaver. Tag med klassen i Almueskole i slutningen af 1800-tallet, eller deltag i debatten om de tyske flygtningelejre i Danmark fra 1945-1949. Lad eleverne prøve kræfter med den kreative proces det er at bygge en udstilling i forløbet "Din udstilling", eller tag dem med på sagntur i Farum Landsby og hør spændende sagn og myter fra gamle dage. Der er lidt for enhver smag, og her i kataloget kan man læse meget mere om, hvad Furesø Museers skoletjeneste tilbyder.

På Furesø Museer tilbyder vi undervisningsforløb, der tager udgangspunkt i dialog og samarbejde eleverne imellem, således at elevernes viden og aktive deltagelse er grundlaget for videre refleksion. Derfor anvender vi forskellige undervisningsformer såsom debatspil, byvandring, værkstedsaktiviteter, rollespil og dialogbaseret undervisning. På Furesø Museer kan eleverne møde fortiden, perspektivere til nutiden og stille spørgsmålstejn ved det de kender.

Skoletjenestens tilbud henvender sig til en bred vifte af fag fra historie, samfundsfag og dansk, til håndværk & design og innovation & entreprenørskab. Emnernes sværhedsgrad og refleksionsniveau tilpasses efter klassetrin og niveau. Undervisningsforløbene tilbydes også til børn og unge med særlige behov, hvor undervisningen tilrettelægges efter skolens ønske.

Furesø Museers forløb er fordelt på forskellige afdelinger, hvis individuelle rammer er med til at skabe en unik oplevelse: Immigrantmuseet i Farum, Købmandsgården Cornelen i Stavnsholt, det Lokalhistoriske Museum Mosegaarden i Værløse og på Flyvestation Værløse samt ude i lokalområdet.

Booking via e-mail til museerne@furesoe.dk eller på telefon 72 35 61 00. Tilbuddene er gratis for skoler, institutioner, ungdomsuddannelser og lignende.

IMMIGRANTMUSEET

DAGTILBUD:

Pak din kuffert!

Daginstitutioner 5-6 år.

Hvorfor rejser mennesker og hvad tager de med sig? I forløbet snakker vi om indvandring og udvandring, og børnene hører fortællingen om drengen Alfred fra Wien, der i starten af 1900-tallet rejste alene til Danmark. Bagefter skal børnene forestille sig, at de skal flytte fra deres hjemland til et andet land, og de skal prøve at pakke en kuffert, der kun må indeholde fem ting. Hvilke ting er mon vigtigst?

Varighed: 30-60 minutter alt efter alder.

Pris: Gratis.

Jul, Ramadan og Halloween

4.-6. klasse.

Traditioner er der nok af; både dem der samler folk og dem der skaber splid mellem forskellige kulturer. Men hvor kommer alle disse traditioner egentlig fra? I forløbet arbejder eleverne med forskellige traditioner, hvor de stammer fra, deres formål, og hvad en tradition egentlig er for en størrelse. Til slut laver eleverne deres helt egen tradition.

Historie: Eleven kan vurdere brugbarheden af historiske spor, medier og andre udtryksformer til at belyse historiske problemstillinger. Eleven kan analysere brug og funktion af fortalt historie.

Varighed: 75 minutter.

Pris: Gratis.

INDSKOLING OG MELLEMTTRINNET:

Pak din kuffert!

0.-5. klasse.

Hvorfor rejser mennesker og hvad tager de med sig? I forløbet snakker vi om indvandring og udvandring, og børnene hører fortællingen om drengen Alfred fra Wien, der i starten af 1900-tallet rejste alene til Danmark. Bagefter skal børnene forestille sig, at de skal flytte fra deres hjemland til et andet land, og de skal prøve at pakke en kuffert der kun må indeholde fem ting. Hvilke ting er mon vigtigst?

Historie: Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv.

Varighed: 60 minutter.

Pris: Gratis.

Din udstilling

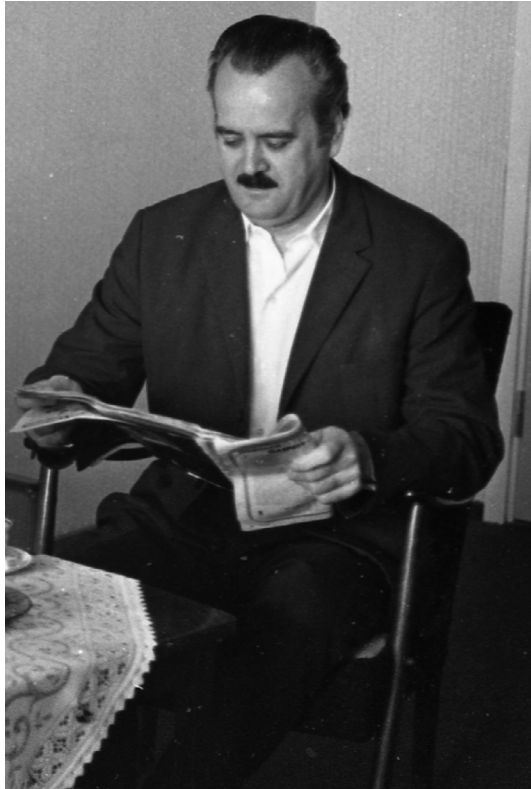
4.-7. klasse.

Eleverne skal udtænke en udstilling inden for emnet migration. Ingen idéer er for vilde! Forløbet starter med en kort omvisning med fokus på hvordan man bedst fortæller en historie. Eleverne skal i grupper udarbejde en udstillingsskitse som skal præsenteres for klassen. De skal blandt andet arbejde med, hvem deres målgruppe er og hvordan en historie gøres spændende for deres klassekammerater. Klassen kan bagefter vælge at arbejde videre med skitserne tilbage på skolen, hvor de kan bygges til 3D modeller.

Håndværk og design: Eleverne kan arbejde med enkle designprocesser knyttet til egen produktfremstilling.

Varighed: 90 minutter på museet + 1-2 moduler på skolen hvis man ønsker at arbejde videre med produkterne.

Pris: Gratis.

Særudstilling:
- Da gæstearbejderne kom til Danmark
(29. april 2023-til 31 dec. 2023)
4.-7. klasse.

Eleverne arbejder med arbejdsmigration gennem tiden, med udgangspunkt i den store indvandring i 1960'erne og 70'erne. Fokus er på fordele og ulemper ved at hyre udenlandsk arbejdskraft og på vilkår og rettigheder for udenlandsk arbejdskraft gennem tiden.

Historie: Eleven kan vurdere brugbarheden af historiske spor, medier og andre udtryksformer til at belyse historiske problemstillinger. Eleven kan analysere brug og funktion af fortalt historie.

Samfundsfag: Eleven kan tage stilling til og handle i forhold til sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger.

Varighed: 90 minutter

Pris: Gratis.

UDSKOLING OG UNGDOMSUDDANNELSER:

De tyske flygtninge
7.-10. klasse.

I forløbet arbejder eleverne med perioden 1945-1949, hvor flere end 250.000 tyske flygtninge befandt sig i flygtningelejre i Danmark. Via artikler fra perioden skal eleverne undersøge og via et rollespil, debattere danskernes holdning til de tyske flygtninge og flygtningelejrene. De skal arbejde kildekritisk og prøve at sætte sig ind i datidens holdninger og synspunkter.

Historie: Eleven kan målrettet læse historiske kilder og sprogligt nuanceret udtrykke sig mundtligt og skriftligt om historiske problemstillinger.

Samfundsfag: Eleven kan tage stilling til og handle i forhold til sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger.

Varighed: 90 minutter.

Pris: Gratis.

EKSTRA

FLUGT og MOOSA LANE på Immigrantmuseet
Udskoling og ungdomsuddannelser.

Immigrantmuseet har fået rettighederne til at vise de to prisbelønnede film *Flugt* og *Moosa Lane* på museet. Derfor kan skoleklasser fra udskoling og ungdomsuddannelser nu booke en fremvisning på museet kombineret med en kort introduktion til migration og flugt. VIGTIG INFO: *Flugt* har en aldersgrænse der hedder +15 år og indeholder voldsomme billeder.

Varighed: 2 timer. En halv times intro til flugt og migration. 1,5 times filmfremvisning.

Pris: Gratis.

EKSTRA

Foredrag ud af huset

Museet tilbyder også foredrag ude på uddannelsesinstitutionerne. Emnerne kan f.eks. være "*Flygtningestrømme gennem tiden*", "*Danmarks Migrationshistorie*" og lignende.

Varighed: 60-90 minutter alt efter ønske.

Pris: Gratis for Furesø Kommunes skoler. Derefter følger vi Folkeuniversitetets takster.

Velkommen her? - omvisning og debatspil

8. - 10. klasse og ungdomsuddannelser.

På baggrund af en omvisning i Immigrantmuseets permanente udstilling om 500 års immigrationshistorie, spiller eleverne et debatspil. De skal tage stilling til spørgsmål såsom: Skal arbejdsindvandring være midlertidig? Skal ghettodannelse undgås? Igennem debatspillet finder eleverne ud af, hvilken integrationsstrategi, de går ind for: integration, multikulturalisme, assimilation eller segregation.

Historie: Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger.

Samfundsfag: Eleven kan tage stilling til og handle i forhold til sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger.

Varighed: 90 minutter.

Pris: Gratis.

Flygtningekonventionen 1951

Ungdomsuddannelser.

Er alle på flugt egentlig flygtninge? På Immigrantmuseet skal eleverne arbejde med flygtningekonventionen fra 1951, hvorfor den blev lavet og om den stadig er aktuel i dag. De skal blandt andet arbejde med, hvem konventionen egentlig beskytter, dens fordele og dens begrænsninger, og lave et udkast til en opdateret konvention. Disse og mange andre spørgsmål skal eleverne arbejde med når de selv skal forsøge at konstruere tilblivelsen i 1951, hvor eleverne via et lille rollespil, skal prøve at blive enige om konventionens udformning.

Varighed: 90 minutter.

Pris: Gratis.

Sagn og sokkedukker

Daginstitutioner 4-6 år.

Lindorme, en drage der vogter en skat og en pige med magisk hår. På Mosegaarden hører børnene de lokale dramatiske fortællinger og leger lindorme-tagfat. Bagefter laver de sokkedukker ud fra et af sagnene i det hyggelige Gadekærshus. Hvert barn medbringer en gammel sok.

Varighed: ca. 45-60 minutter.

Pris: Gratis.

Tyren i det Røde Hav -og andre gamle lege

Daginstitutioner 5-6 år.

I museumshaven lærer børnene lege fra dengang deres tiptipoldeforældre var børn. Det kræver både balance, mod, kræfter, samarbejde og snilde. De skal se på gammelt legetøj, lege fangelege og prøve gamle legeredskaber. Børnene lærer, hvordan det var at være barn i gamle dage, hvor børn på landet ofte selv måtte lave deres eget legetøj. De laver også selv et stykke legetøj.

Varighed: Ca. 45- 60 minutter.

Pris: Gratis.

Almueskolen

2.-6. klasse.

I Almueskolen skal eleverne prøve kræfter med en mini-skoledag i en landsbyskole i 1880'erne. Forløbet starter med, at hver elev får et nyt navn, som er elevens kaldenavn i almueskolen. Derefter bliver eleverne undervist i skråskrift med blæk og deltager i et rollespil som skoleelever, der bliver undervist af den strenge skolefrøken. Undervisningen foregår i Mosegaardens gamle skolestue, der er indrettet som i slutningen af 1800-tallet.

Historie: Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv. Eleven har viden om historiske scenarier.

Dansk: Eleven kan skrive med en læselig og sammenbundet håndskrift.

Varighed: 75 minutter.

Pris: Gratis

Sygdom og sundhed på landet

7.-9. klasse.

"Drik af en skåret kop og barnet får hareskår". I dette forløb lærer eleverne om folkesundhed på landet i gamle dage, hvor fokus ikke var på moderne medicin, men derimod på forebyggelse, urter og almene husråd. Vi arbejder med, hvordan folk på landet mente, at de kunne styre livet og sundheden gennem praktiske tiltag, og hvornår den moderne lægevidenskab og moderne medicin begyndte at slå igennem.

Historie: Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv.

Varighed: 60 minutter.

Pris: Gratis.

INDSKOLING:

Sagnetur - lindorme, trolde og drager 1.-4. klasse.

På byvandringen kommer eleverne rundt i Farum Landsby og hører dramatiske sagn knyttet til Farum og omegn. De hører bl.a. om lindorme, drager, helheste og Kong Valdemars hofnar Klaus Nar. Undervejs får eleverne også viden om sagn og deres rolle i lokalsamfundet, om folketro og overtro og om historiske spor.

Dansk: Eleven har viden om tema, genre, forløb og personskildring.

Historie: Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv.

Varighed: ca. 60 minutter.

Mødested: Majtræet i Farum Landsby, hvor Farum Hovedgade og Kålundsvej 1A mødes.

Pris: Gratis.

MELLEMRINNET:

Da folketroen styrede livet - Helseste, Åmænd og Ellefolk 5.-7. klasse.

Der findes tro – og så findes der folketro. Hvad er forskellen? Tag eleverne med på en byvandring i Farum Landsby, hvor de hører forskellige grumme historier om dengang folketroen styrede livet og døden. Hør om helhesten der varsler død, om Åmanden der kræver sit drukneoffer, om fødsler i dølgsmål, og om alle de dagligdags ritualer man brugte for at holde det onde for døren og for at sikre en frugtbar fremtid. I forløbet får eleverne viden om, hvordan folketroen blev brugt til at styre hverdagens gøremål og til at give en form for kontrol over eget liv, som den officielle tro ikke kunne give.

Historie: Eleven har viden om enkle sammenhænge mellem fortidsfortolkninger og nutidsforståelser.

Varighed: ca. 60 minutter.

Mødested: Majtræet i Farum Landsby, hvor Farum Hovedgade og Kålundsvej 1A mødes.

Pris: Gratis.

LOKALHISTORIE/KØBMANDSGÅRDEN CORNELEN

DAGTILBUD OG INDSKOLING:

Barneliv i Stavnholt

4-6 årige.

Besøg Cornelen og prøv kræfter med livet som barn i gamle dage på Købmandsgården Cornelen. Forløbet starter hjemme på institutionen, hvor børnene lærer en sang om pligter og barneliv i gamle dage. Bagefter besøger de Købmandsgården Cornelen, hvor de skal lave alle de ting de har lært om i sangen. De skal blandt andet løbe ærinder, børste en ged, feje trapper og sætte varer på plads. Alt sammen i samarbejde med købmandsdatteren Solveig og Karlen Otto.

Varighed: Forløbet er delt over to dage. En del hjemme på institutionen, hvor børnene lærer sange og fagter. Der undervises de af en musiklærer, der kommer ud på institutionen. Det tager ca. en time, og kan placeres når de passer jer. Den anden del er selve museumsbesøget på Cornelen. Museumsbesøget tager ca. en time. Forløbet er et samarbejde mellem Furesø Museer, Furesø Musikskole og Farum Skolelandbrug.
Pris: Gratis.

Købmandsliv i Cornelen

0.-4. kasse.

På den gamle købmandsgård Cornelen i Stavnholt stifter eleverne bekendtskab med købmandslivet i starten af 1900-tallet. Hvilken rolle spillede købmanden i lokalsamfundet? Hvor kom varerne fra? Og hvad kunne man egentlig få for en krone? I forløbet skal eleverne undersøge den gamle bygning og undersøge, hvad den kan fortælle os om tiden.

Historie: Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv. Eleven har viden om fællesskaber før og nu.

Varighed: ca. 45 minutter.

Pris: Gratis.

LOKALHISTORIE/FLYVESTATION VÆRLØSE

UDSKOLINGEN:

Cykeltur: 9.april 1940

-hvad ville du gøre?

7. - 10. klasse

Kl. 5.25 om morgenen d. 9. april 1940 blev Værløse Flyveplads angrebet af tyske jagerfly. Værløse Flyveplads var et af de få steder i Danmark, hvor der var regulære kampe på dagen for Danmarks besættelse. På cykelturen kommer eleverne rundt til historiske spor fra besættelsestiden som f.eks. flyverskjul, ruinen af en Bierstube, hangarer og andre spor fra angrebet og den efterfølgende besættelse. Undervejs skal eleverne tage stilling til nogle af de dilemmaer, som flyvepladsens mandskab stod over for - dilemmaer, der betød liv eller død.

Historie: Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger.

Samfundsfag: Eleven kan tage stilling til politiske problemstillinger lokalt og globalt og komme med forslag til handlinger.

Varighed: 90 minutter.

Mødested: Flyvestation Værløse. Naturstøttepunkt Hjortøgaard, ved parkeringspladsen, Bygning 77.

Pris: Gratis.

EKSTRA

Kulturstafetten 2023

5. klasse, Furesø Kommune.
Kulturstafetten er en kulturhistorisk vandring i området omkring Fiskebæk og Nørreskov. Turen har fem stop med fem fortællere, som gennem hver sin fortælling belyser forskellige aspekter af lokalområdets historie. Ved hver post skal klassen løse en opgave og indsamle forskellige ting, som til sidst placeres på en tidslinje. Kulturstafetten er et samarbejde mellem Farum Lokalhistoriske Forening og Furesø Museer.

Hvornår: 8. og 9. juni 2023, mellem kl. 9-14.

Varighed: 2 timer. Vi anbefaler at man afsætter god tid, og nyder Furesøens strandareal bagefter.

Mødested: Turen starter og slutter ved Restaurant Furesøbad. Mere info følger ved booking.

Pris: Gratis.

Podcasts

Stemmer fra Furesø: Podwalken "Stemmer fra Furesø" starter og slutter ved Furesøbad. Tag på en tur ud i naturen og hør de otte spændende fortællinger om bl.a. jernbanebisser, frihedskæmpere, Myremads og et kongeligt besøg. Podcasten kan hentes på Furesøemuseer.dk under "Museums Takeaway".

På sporet af Flyvestation Værløse: Bevæg dig rundt på den store flyvestation og hør om den tyske besættelse, om oprettelsen, om de mange redningsaktioner og meget andet. Podcasten kan hentes via appen Useeum.

Foredrag ud af huset

Museet tilbyder også foredrag ude på uddannelsesinstitutionerne. Emnerne kan f.eks. være "Sagn og myter fra Furesø", "Skolen i gamle dage", "Byens udvikling", "Besættelsestiden og Flyvestation Værløse" og lignende.

Varighed: 60-90 minutter alt efter ønske.

Pris: Gratis for Furesø Kommunes skoler. Derefter følger vi Folkeuniversitetets takster.

EKSTERNE TILBUD/JONSTRUP STATSSEMINARIUM

DAGTILBUD OG INDSKOLING:

Jonstrup Statsseminarium

Fra dengang til nu

-besøg Jonstrupsamlingen og hør, se og forstå.

Fra 6. klasse.

Hvad I vil høre om og arbejde med?

1. Om hvordan det var at "gå på Jonstrup" - om hvordan seminareleverne boede og levede og om deres mange traditioner.
2. Om hvordan det var at gå i Jonstrup Øvelsesskole og de andre skoler i Furesø - om timerne, lærerne, klasselokalerne og skolevejen.
3. Om seminariet under 2. verdenskrig - om da tyskerne overtog det maj 1944, og de danske nazister i Sommerkorpset rykkede ind, om de polske flygtninge og om den kolde krig.
4. Om seminariebygningernes historie - kom og prøv den nye QR-rute.

5. Om anskuelsestavler og andre billeder i skolens undervisning - fra før skolen blev digital.
6. Eller vil I have hjælp til projektarbejder om skolen før i tiden - I er velkomne til at komme i grupper.

Historie: Støtte til at perspektivere egne og andres oplevelser af børns og studerendes dagligdag og vilkår dengang.

Varighed: Ca. en time i alt til oplæg, rundvisning og gruppedrøftelser.

Mødested: Jonstrupsamlingen, Jonstrupvej 288, indgang E, Værløse.

Vigtig info ang. Booking: Forløbet udbydes af Jonstrupsamlingen og bookes hos Signe Holm-Larsen, tlf. 2168 8073. Kan ikke bookes via Furesø Museer.

UDSKOLINGEN:

Kender du Furesø Internationale Skulpturpark?

7. - 10. klasse

Mellem Farum Hovedgade og Farum Sø ligger Skulpturparken som blev indviet 29. august 1999. I forbindelse med 25 års jubilæet i august 2024, vil Furesø Kommune lave forskellige aktiviteter i parken rettet mod skoleklasser på alle klassetrin og er oplagt fx i dansk, billedkunst, håndværk og design, valgfag og udeskoleforløb. Der er fokus på at bruge skulpturerne til at skabe dialog, refleksion og fordybelse i forholdet mellem os og vores omgivelser. Der vil desuden indgå kreative aktiviteter, inspireret af skulpturerne og forholdet mellem materiale, natur og kunst.

Varighed: Aktiviteterne kan aftales forud for besøget og varer 1-3 timer. De klasser, der har deltaget i forløb, kan få en særlig rolle under jubilæet i august 2024.

Booking: Følg med på furesoe.dk/ skulpturparken og kontakt kulturkonsulent Cecil Bojsen Haarder på 72165030 eller kultur@furesoe.dk

Pris: Gratis.

SKOLETJENESTEN

Skoleåret 2023-2024

FURESØMUSEER

Adresser på udstillingssteder:

Mosegaarden

Skovgårds Allé 37, 3500 Værløse
Åbent tirsdag - fredag kl. 11-16,
søndag kl. 13-16
Lukket alle helligdage samt søndage i juli.

Immigrantmuseet

Stavnsholtvej 3, 3520 Farum
Åbent tirsdag - lørdag kl. 10-16
Lukket helligdage.

Købmansmuseet Cornelen

Stavnsholtvej 186, 3520 Farum
Åbent første og sidste søndag i måneden
kl. 13-16
Lukket januar, juli og august.

Adresse på arkiver:

Furesø Arkiver
Lokalarkiv, læsesal og stadsarkiv
Stavnsholtvej 3, 3520 Farum
Åbent mandag - torsdag kl. 11-16
(Læsesalen kun med ekspedition til kl. 15)

Administration:

Stavnsholtvej 3, 3520 Farum
Tlf. 7235 6100
www.furesoemuseer.dk
www.immigrantmuseet.dk

Gratis entré på alle udstillingssteder.

Skoleklasser er også velkomne uden
rundvisning, men vi anbefaler alligevel at
besøget bookes.

Redaktion: Cathrine Kyø Hermansen (ansv.)
og Lise Milan Nielsen.

Forsidebillede: Marie Kruses Skole,
Absalongade 3, 1885